MOVE
pedagogik

Dilemma ”När är det okej och när är det inte okej?”

”Eleven sitter under bordet på lektionen och man märker att några elever kollar under bordet och tappar lite fokus. Om man säger till eleven är risken att den blir arg och lämnar klassrummet högljutt, vilket kan komma att innebära att fler elever störs samt att de som tappade fokus kommer störa sig mer. Det som blir svårt för mig och kollegorna är när man ska ta en ”konflikt”. Om man inte säger något finns risken att några störs, men om man säger till finns risken att fler blir ännu mer störda pga elevens reaktion. Det som blir svårt för eleven är att gränsen kring vad som är ”acceptabelt” blir oklar. Om beteendet ena dagen inte stör någon kan det vara acceptabelt, men om det nästa dag finns elever som stör sig på att den sitter under bordet blir det ju inte okej. Elevens handling är dock densamma vilket som tidigare nämnt kan skapa oklarhet”.

Reflektionsfrågor:

- Har du upplevt något liknande? Om ja vad hände?
- Upplever du samma dilemma, det vill säga att veta när man ska och när man inte ska beroende på situation och dagsform?
- Är det svårt att alla gånger vara tydlig med var gränsen går beroende på situation? Hur kan man hantera att det blir olika ibland?
- Har du en tydlig känsla för när du ska ta en ”konflikt” och när du inte ska?
- Är du och ditt arbetslag medvetna om att det ibland blir olika och är det okej eller inte?
- Om situationen riskerar att eskalera om du säger till gör du det då eller är det viktigaste att det är lugnt, även för fin elev?
- Hur ska man tänka runt olika avvägande runt din elev/dina elever? Hur hanterar du det?
- Kan det vara okej att det är olika? Förstår eleven det?
- Kan man förbyggande prata med eleven kring vad som är acceptabelt och inte?
- Hur kan man arbeta med de andra eleverna runt detta?

Vägledning:

Det är utmanade och det krävs av er som elevassistenter en ”fingertoppskänsla”, det vill säga att ha så mycket relation med eleven att ni kan känna av hur ni ska agera. Men att situationer blir otydliga riskerar att göra det svårare för eleven, andra elever men även för er. När ni står i att det händer så behöver ni ett sätt att agera men när det hänt bör ni tillsammans med pedagogen ni arbetar med och eventuellt en specialpedagog försöka förstå varför det händer. Alltså varför uppkommer den situationen egentligen? Vad är det som

händer som då det uppkommer blir för svårt för din elev? Hur kan ni nästa gång förekomma det?

Vi tror även på att lyssna på vad eleven har att säga, beskriva hur det blir för er och att lyssna nyfiket på vad eleven säger blir för svårt och vad som händer? Försök lyssna empatiskt och utan att värdera det eleven säger som rätt eller fel. Kanske kan eleven beskriva varför den sitter under bordet och behovet av det just då. Kanske kan eleven beskriva varför hen ”stör”. utifrån informationen du får försök gemensamt när eleven inte är i affekt utan en annan dag komma fram till hur ni ska lösa liknande situationer, vad vill eleven och vad vill du. Försök komma fram till en kompromiss om passar er båda. På detta sätt känner sig eleven lyssnad till, du får se situationen ur elevens perspektiv men hen får även se den ur ditt perspektiv. Gemensamt kan ni sedan hitta lösningar så att de inte förhoppningsvis uppkommer och eleven är även förberedd på hur du kommer agera när det händer. Detta ger eleven möjlighet att vara med och påverka och en förståelse. I samtalet använda gärna ritprat, det vill säga att du visualiserar och ritar upp situationen så det blir tydligt för eleven när du pratar kring vad du vill säga och vilken specifik situation ni pratar om. Det är även viktig att träna eleven på detta med att kunna kompromissa, men detta behöver som du förstått göras när eleven är lugn och inte i affekt. Det behöver också göra med stor nyfiket och empatiskt.

Vill du läsa mera om en jättebra samtalsmetod så kolla in ”plan B- samtal”. Dessa beskriver Ross Greene i boken nedan:

Greene, R.W. (2011). *Vilse i skolan: hur vi kan hjälpa barn med beteendeproblem att hitta rätt*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.